

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΑΝΑΦΟΡΑ ΠΡΟΟΔΟΥ ΕΠΑΝΕΚ ¹

6^η Επιτροπή Παρακολούθησης – Οκτώβριος 2022

1. ΠΡΟΟΔΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ανταγωνιστικότητα Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία 2014 – 2020 (ΕΠΑνΕΚ) εγκρίθηκε στις 18/12/2014 με την υπ' αριθμόν C(2014) 10162 απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Το ΕΠΑνΕΚ κατέχει κεντρική θέση στην προσπάθεια της χώρας για τη δημιουργία και στήριξη ενός νέου παραγωγικού μοντέλου που θα οδηγήσει στην ανάπτυξη και στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής οικονομίας και τη δημιουργία βιώσιμων θέσεων απασχόλησης.

Οι πόροι του Προγράμματος προέρχονται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) και το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ). Παράλληλα, με τον Κανονισμό 2020/2221 (Καν. REACT-EU) της 23^{ης} Δεκεμβρίου 2020 έγινε πρόβλεψη για πρόσθετους πόρους προς τα Κράτη Μέλη με σκοπό της αντιμετώπισης της κρίσης από την πανδημία COVID19 και των κοινωνικών συνεπειών της, ώστε να προετοιμάσουν μια πράσινη, ψηφιακή και ανθεκτική ανάκαμψη της οικονομίας. Το ΕΤΠΑ συνδράμει το ΕΠΑνΕΚ με **4.424 εκ. €**, το ΕΚΤ με **546,4 εκ. €**, ενώ με το REACT EU δόθηκαν το 2021 πρόσθετοι πόροι ύψους **1.607 εκ. €** καλύπτοντας και τις 13 Περιφέρειες. Ο συνολικός προϋπολογισμός δημόσιας δαπάνης του Προγράμματος ανέρχεται μετά και την έγκριση της τελευταίας Αναθεώρησης το Δεκέμβριο του 2021 σε **8.020 εκ. €**. Επίκειται 8^η Αναθεώρηση του ΕΠΑνΕΚ για την κατανομή πρόσθετων πόρων ύψους 277 εκ. € για το 2022 από το REACT-EU με σκοπό την πράσινη μετάβαση και σχετική έγκριση από την ΕΕ μέχρι το τέλος του έτους.

Το 2020 και το 2021 υπήρξαν έτη ιδιαίτερων προκλήσεων λόγω της εξάπλωσης της πανδημίας COVID 19 και της ανάγκης λήψης μέτρων. Οι επιχειρήσεις και η ελληνική οικονομία επλήγησαν σημαντικά. Το ΕΠΑΝΕΚ, βασικός αρωγός της προσπάθειας για ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας, ανέλαβε μεγάλο μέρος της στήριξης σε συνέχεια του προσωρινού πλαισίου για την ενίσχυση των επιχειρήσεων και της τροποποίησης των ευρωπαϊκών κανονισμών. Ταυτόχρονα, εξακολούθησε η υλοποίηση των ήδη ενταγμένων έργων, η στήριξη των επιμέρους τομέων και των στόχων του Προγράμματος

ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΕΙΣ ΕΠΑΝΕΚ (4^η, 5^η, 6^η ΚΑΙ 7^η)

Το ΕΠΑΝΕΚ ενισχύθηκε με πόρους για υλοποίηση δράσεων αντιμετώπισης των συνεπειών του COVID-19 για στήριξη των ΜΜΕ που επλήγησαν με την 4^η Αναθεώρηση (C(2020) 4812 final/ 9-7-2020) και την 5^η Αναθεώρηση (C(2020) 8554 final/27-11-2020). Με την 6^η αναθεώρηση (C4441/14-6-21) έλαβε από το REACT-EU πόρους ύψους 1,61 δισ. € ενωσιακής συνδρομής με προσθήκη του νέου άξονα 6.

---

¹ Αναλυτική επικαιροποιημένη αναφορά της προόδου υλοποίησης του Ε.Π. θα παρουσιαστεί κατά την Συνεδρίαση της ΕπιΠα και θα αναρτηθεί για τα Μέλη της Επιτροπής στο ΔΙΑΥΛΟ.

Με την 7η Αναθεώρηση C9819/22-12-21 έγινε ανακατανομή υφιστάμενων πόρων προς την επενδυτική προτεραιότητα 3c για δράσεις στήριξης επιχειρηματικότητας λόγω της πανδημίας και με στόχο τη μείωση της υπερδέσμευσης.

Η στρατηγική του ΕΠΑνΕΚ, παρέμεινε σταθερή με γνώμονα το νέο μοντέλο ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας, και στηρίζεται σε τέσσερις στρατηγικούς πυλώνες. Οι πυλώνες αυτοί αφορούν στα εξής:

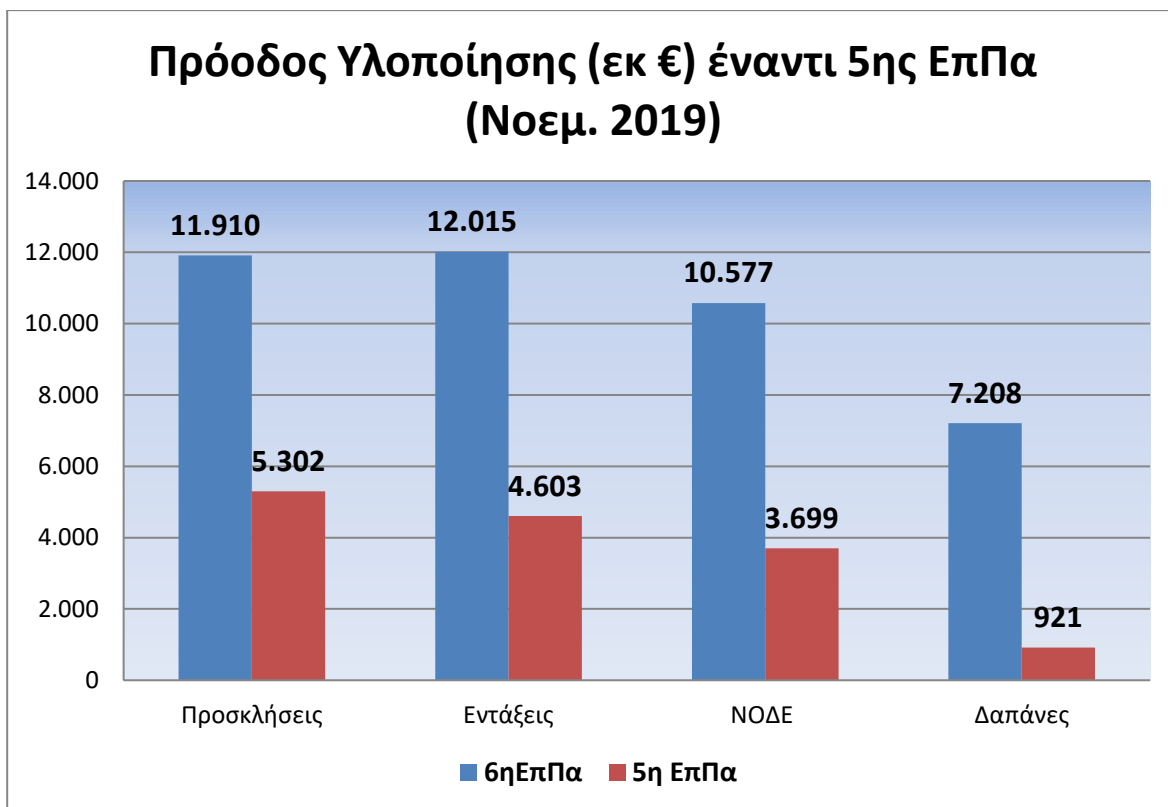
- 1) Προσαρμογή των επιχειρήσεων και του ανθρώπινου δυναμικού στις νέες αναπτυξιακές απαιτήσεις
- 2) Επικέντρωση σε τομείς παραγωγικούς, ανταγωνιστικούς και δυνάμει εξωστρεφείς και καινοτόμους
- 3) Στοχευμένη επιλογή επενδύσεων /επιχειρήσεων /δραστηριοτήτων που διαθέτουν τα ζητούμενα χαρακτηριστικά για το νέο αναπτυξιακό υπόδειγμα
- 4) Εξασφάλιση των παραγόντων που διευκολύνουν τη δραστηριοποίηση των επιχειρήσεων στο ελληνικό επιχειρησιακό περιβάλλον.

Στον ακόλουθο πίνακα (Πίνακας 1) και στο αντίστοιχο Διάγραμμα παρουσιάζεται συνοπτικά η υλοποίηση του ΕΠΑνΕΚ έως σήμερα.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1: ΠΡΟΟΔΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΕΠΑνΕΚ*

	6 ^η ΕπΠα (Οκτ. 22)		5 ^η ΕπΠα (Νοεμ. 19)	
Π/Υ ΕΠΑΝΕΚ	8.020		4.716	
Προσκλήσεις	11.926	149%	5.302	112%
Εντάξεις	12.015	150%	4.603	98%
ΝΟΔΕ	10.577	132%	3.699	78%
Δαπάνες	7.208	90%	921	20%

*Ποσοστά έναντι του ισχύοντος προϋπολογισμού ΕΠΑΝΕΚ στην αντίστοιχη χρονική περίοδο

Ο εγκεκριμένος προϋπολογισμός του ΕΠΑΝΕΚ μετά και από την 7^η Αναθεώρηση ανέρχεται σε 8.020 εκ €, έχει δηλαδή αυξηθεί από το 2019 κατά 3.303 εκ €. Κατά τα τελευταία έτη, η υλοποίηση του Προγράμματος παρουσίασε πολύ μεγάλη ανάπτυξη σε επίπεδο εντάξεων (+7,4 δισ. €) και νομικών δεσμεύσεων (+6,9 δισ. €). Ο ρυθμός πραγματοποίησης δαπανών έχει επίσης αυξηθεί γεωμετρικά και η απορρόφηση είναι σήμερα 7.208 εκ € (90%) ενώ εκτιμάται ότι οι δαπάνες θα φτάσουν τα 8.200 εκ € έως το τέλος του 2022.

Οι 177 ενεργές προσκλήσεις που έχουν δημοσιευτεί έχουν προϋπολογισμό **11.926 εκ. €** και αντιπροσωπεύουν ποσοστό ενεργοποίησης **149%**, ενώ το αντίστοιχο ποσό κατά την 5^η Συνεδρίαση της ΕπΠα ήταν 5.302 εκ €. Ο προϋπολογισμός των ενταγμένων έργων ανέρχεται σε 12.015 εκ € (**150%** του Π/Υ του ΕΠΑΝΕΚ), ενώ το 2019 ήταν 4.603 εκ € (57% επί του **τρέχοντος** π/υ του ΕΠΑΝΕΚ). Από πλευράς δαπανών έχουν δηλωθεί στο ΟΠΣ **7.208 εκ €** ενώ στην 5^η ΕπΠα ήταν 921 εκ €.

Σε επίπεδο πλήθους έργων (MIS), είναι ενταγμένα **37.770** έργα (5^η ΕπΠα **20.078** έργα) εκ των οποίων τα **36.213** έργα κρατικών ενισχύσεων (πλην δράσεων COVID- 19) είναι για τη στήριξη της επιχειρηματικότητας και της απασχόλησης.

Ο ακόλουθος πίνακας (Πίνακας 2) παρουσιάζει την πρόοδο υλοποίησης του ΕΠΑΝΕΚ ανά Επενδυτική Προτεραιότητα (δημόσια δαπάνη σε εκ. €, στοιχεία ΟΠΣ 30/09/2022).

ΠΙΝΑΚΑΣ 2: ΠΡΟΟΔΟΣ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΑΝΑ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ

ΑΠ	ΕΠ	Π/Υ	Π/Υ		Π/Υ		ΔΑΠΑΝΕΣ	
		ΕΠΑΝΕΚ	ΠΡΟΣΚΛΗΣΕΩΝ	%	ΕΝΤΑΞΕΩΝ	%	ΔΔ	%
		ΔΔ	ΔΔ	%	ΔΔ	%	ΔΔ	%
01 & 01Σ (ΕΤΠΑ)	1b	726,2	810,3	112%	831,7	115%	215,7	29,7%
	2b	255,6	403,4	158%	346,7	136%	136,7	53,5%
	3a	87,4	88,1	101%	88,1	101%	82,4	94,2%
	3c	2.922,7	4.620,7	158%	4.934,2	169%	3.618,3	123,8%
	3d	108,2	82,0	75,8%	42,4	39%	10,3	9,5%
	4a	62,1	32,4	52%	32,0	51%	12,7	20,4%
02 & 02Σ (ΕΚΤ)	8iii	290,7	454,8	156%	366,1	126%	173,7	59,8%
	8v	204,0	295,0	145%	301,2	148%	66,5	32,6%
	10iv	139,5	170,5	122%	158,2	113%	89,9	64,5%
	11i	38,3	74,9	196%	54,4	142%	9,8	25,5%
03 & 03Σ (ΕΤΠΑ)	1a	182,5	169,9	93%	209,5	115%	66,5	36,4%
	2a	228,6	410,3	179%	423,8	185%	82,8	36,2%
	4b	0,0	0,0	0%	0,0	0%	0,0	0,0%
	4c	494,2	984,0	199%	1.229,3	249%	572,2	115,8%
	6c	102,0	270,4	265%	278,3	273%	51,0	49,9%
	6g	7,4	23,8	322%	25,7	348%	5,3	72,0%
	7e	423,1	565,4	134%	656,7	155%	278,8	65,9%
04 / 04Σ 05/05Σ	ΤΒ ΕΤΠΑ	139,9	73,7	53%	137,4	98%	118,19	84,5%
06	13i	1.607,9	2.397,00	148%	1.898,98	118%	1.617,20	100,6%
ΣΥΝΟΛΟ		8.020,3	11.926	149%	12.015	150%	7.208	90%

Αναλυτικότερα, τα **36.213 έργα κρατικών ενισχύσεων** που έχουν ενταχθεί, έχουν προϋπολογισμό δημόσιας δαπάνης **2,86 δισ. €** και αφορούν:

- 7.516 έργα για ίδρυση επιχειρήσεων από Πτυχιούχους (189 εκ. €)
- 1.110 έργα ίδρυσης Νεοφυών Επιχειρήσεων (63 εκ. €)
- 5.220 έργα Αναβάθμισης Υφιστάμενων ΜΜΕ (301 εκ. €)
- 1.133 ερευνητικά έργα στο «Ερευνώ- Δημιουργώ- Καινοτομώ» (606 εκ. €)
- 1.780 έργα Αναβάθμισης Τουριστικών ΜΜΕ (99 εκ. €)
- 3.894 έργα Ίδρυσης Τουριστικών ΜΜΕ (613 εκ. €)
- 6.542 έργα από τη δράση Εργαλειοθήκη Ανταγωνιστικότητας (460 εκ. €)
- 389 έργα για Ποιοτικό Εκσυγχρονισμό Μεσαίων επιχειρήσεων (59 εκ. €)

- 1.982 έργα από τη Εργαλειοθήκη Επιχειρηματικότητας: Εμπόριο, Εστίαση, Εκπαίδευση (80 εκ €)
- 935 έργα στο Επιχειρούμε Έξω (41 εκ €)
- 5.199 έργα για Ψηφιακό Άλμα / Βήμα (111 εκ. €)
- 377 έργα για Διμερείς Συνεργασίες/ ERANETS/ Ειδικές Δράσεις ΓΓΕΤ και λοιπές ΚΕ Έρευνας και Τεχνολογίας (142 εκ €)
- 50 έργα από τη δράση «Περιβαλλοντικές Υποδομές: Ενίσχυση Εγκαταστάσεων Διαχείρισης Αποβλήτων» (33 εκ €)
- 85 έργα για την Ενίσχυση επιχειρήσεων του τομέα αστικών και υπεραστικών συγκοινωνιών (14 εκ €)

Όσον αφορά στη συμβολή του ΕΠΑΝΕΚ στην αντιμετώπιση των επιπτώσεων από την **πανδημία COVID-19**, έχουν ενεργοποιηθεί συνολικά **16 δράσεις** και έχουν στηριχθεί κατά τη διάρκεια της κρίσης περισσότερες από 529.000 επιχειρηματικά σχέδια με **περίπου 4,56 δισ. €**. Ενδεικτικά αναφέρονται:

- Σύσταση Ταμείου Εγγυοδοσίας επιχειρήσεων COVID-19 με πόρους από το ΕΠΑΝΕΚ ύψους 1,32 δισ. € και την χρηματοδότηση 17.000 επιχειρήσεων.
- Στήριξη μέσω του ΤΕΠΙΧ II μέσω παροχής περισσότερων από 17.000 δανείων και χρηματοδότηση ΕΠΑΝΕΚ περίπου 680 εκ €.
- Επιδότηση κεφαλαίου κίνησης σε 25.000 επιχειρήσεις εστίασης για την προμήθεια πρώτων υλών με πόρους δημόσιας δαπάνης 236 εκ €.
- Επιδότηση κεφαλαίου κίνησης 5.550 τουριστικών επιχειρήσεων φιλοξενίας για την επανεκκίνηση της λειτουργίας τους με πόρους ΕΠΑΝΕΚ ύψους 215 εκ €
- Επιδότηση Τόκων Υφιστάμενων Δανείων Μικρών και Μεσαίων Επιχειρήσεων πληττόμενων από τα μέτρα αντιμετώπισης της πανδημίας του ιού COVID-19, συνολικά με πόρους δημόσιας δαπάνης 300 εκ €
- Ενίσχυση με τη μορφή επιστρεπτέας προκαταβολής σε 377 χιλ. επιχειρήσεις που επλήγησαν οικονομικά λόγω της εμφάνισης και διάδοσης της νόσου του κορωνοϊού COVID-19 (3 κύκλοι) με πόρους ΕΠΑΝΕΚ 1,68 δισ €
- Στήριξη Νεοφυών Επιχειρήσεων Εθνικού Μητρώου “Elevate Greece” για την αντιμετώπιση πανδημίας Covid-19 (455 επιχειρήσεις έχουν επιλεγεί να ενισχυθούν με πόρους 29 εκ €)
- Επιχορήγηση 13.712 αυτοαπασχολούμενων δικηγόρων με πόρους ύψους 25 εκ €
- Επιχορήγηση 1.457 υφιστάμενων επιχειρήσεων γυμναστηρίων, παιδότοπων με πόρους 14 εκ €.

Ο ακόλουθος πίνακας (Πίνακας 3) παρουσιάζει την πρόοδο του ΕΠΑΝΕΚ ανά Τομέα Παρέμβασης, όπου απεικονίζεται η συνεισφορά και πολλαπλή στόχευση των δράσεων του Προγράμματος.

ΠΙΝΑΚΑΣ 3: ΠΡΟΟΔΟΣ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ Ποσά σε εκ €	ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ (ΔΔ) ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ	ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ (ΔΔ) ΕΝΤΑΞΗΣ	ΝΟΔΕ	ΔΑΠΑΝΕΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΩΝ (MIS)
Δράσεις Ενίσχυσης της Επιχειρηματικότητας	5.276	4.937	4.746	3.145	35.604
Δράσεις Ενίσχυσης της Επιχειρηματικότητας (Υποδομές)	31	33	12	3	7
Δράσεις Σύστασης Ταμείων Χαρτοφυλακίου	2.768	2.880	2.880	2.601	7
Δράσεις Σύνδεσης Έρευνας – Επιχειρηματικότητας:	800	822	611	154	1.513
Δράσεις στον Τομέα της Έρευνας και Τεχνολογίας (Υποδομές)	170	209	183	67	102
Δράσεις στον Τομέα Τεχνολογιών και Πληροφορικής (Υποδομές)	662	645	234	195	34
Δράσεις στον Τομέα της Ενέργειας (Υποδομές)	598	689	478	279	24
Δράσεις Εξοικονόμησης Ενέργειας	787	921	864	442	3
Δράσεις στον Τομέα του Πολιτισμού και Τουρισμού (Υποδομές)	220	228	80	38	248
Δράσεις για την αναβάθμιση των δεξιοτήτων των εργαζομένων	295	301	186	66	122
Δράσεις για την αναβάθμιση των υπηρεσιών του δημόσιου και ευρύτερου δημόσιου τομέα	75	54	19	10	51
Δράσεις πρακτικής άσκησης σπουδαστών και αποφοίτων	170	158	152	90	36
ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ	74	137	134	118	19
ΣΥΝΟΛΟ	11.926	12.015	10.578	7.208	37.770

2. ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ 2021

Η Ετήσια Έκθεση Υλοποίησης του ΕΠΑΝΕΚ με έτος αναφοράς το 2021 (ΕΕΥ2021) σχετικά με την πρόοδο του Επιχειρησιακού Προγράμματος από 01/01/2021 έως 31/12/2021, καταρτίστηκε σύμφωνα με το άρθρο 50 και το άρθρο 111 του ΚΚΔ 1303/2013 καθώς και το υπόδειγμα του Παραρτήματος V του Εκτελεστικού Κανονισμού της Επιτροπής 207/2015, όπως τροποποιήθηκε με τον 277/2018. Εγκρίθηκε από την Επιτροπή Παρακολούθησης μέσω της 76ης Γραπτής Διαδικασίας με την υπ' αριθμόν 2965/31-5-2022 Απόφαση και υποβλήθηκε μέσω της ηλεκτρονικής βάσης της ΕΕ (SFC2014) στις 31/5/2022.

Η έκθεση περιείχε πληροφορίες για την υλοποίηση των δράσεων του Προγράμματος ανά Άξονα Προτεραιότητας και Ειδικό Στόχο /Επενδυτική Προτεραιότητα, των Μεγάλων Έργων και των Χρηματοδοτικών Μέσων (Ταμείων Χαρτοφυλακίου), των ποικίλων μέτρων στήριξης της επιχειρηματικότητας για την αντιμετώπιση της πανδημίας COVID-19, για την πρόοδο των δεικτών και του πλαισίου επίδοσης, τα μέτρα ενημέρωσης και δημοσιότητας, καθώς τις αξιολογήσεις που υλοποιήθηκαν. Διευκρινίσεις δόθηκαν στην ΕΕ σε επιμέρους θέματα (όπως τιμές δεικτών, πρόοδο υλοποίησης Ταμείων και Μεγάλων Έργων).

Έως τέλους του 2021 στο σύνολο του ΕΠΑΝΕΚ από το ΕΤΠΑ είχαν ενισχυθεί 335.465 ΜΜΕ (μοναδικά ΑΦΜ). Από δράσεις άμεσης ενίσχυσης είχαν ωφεληθεί 25.463 ΜΜΕ και από τα Χρηματοδοτικά Μέσα είχαν ωφεληθεί 29.031 ΜΜΕ με δάνεια και εγγυήσεις κεφαλαίου κίνησης, δάνεια επενδυτικού σκοπού, εγγυήσεις επενδυτικών δανείων και επιχειρηματικά κεφάλαια κίνησης σε καινοτόμες επιχειρήσεις. Από τις επιστρεπτέες ενισχύσεις (1ος, 2ος και 5ος κύκλος της ΑΑΔΕ) είχαν ωφεληθεί στο πλαίσιο του ΕΠΑΝΕΚ 311.520 ΜΜΕ. Είναι δυνατόν κάποιες επιχειρήσεις να είναι ενισχύονται από ποικίλες δράσεις.

Στο πλαίσιο του ΕΚΤ το σύνολο των ενταγμένων επιχειρηματικών σχεδίων του ΕΠΑΝΕΚ ανήλθε έως τέλους του 2021 σε 23.997 (8.903 mis πλέον 15.094 εγκεκριμένα σχέδια covid για ενίσχυση επιχειρήσεων και αυτοαπασχολουμένων)